

Resumé

Ej, otvárajte vráta!

Verš, ktorý poznáme zo staroslovanskej piesne, zachovanej a zapísanej v okolí Sarvaša, vybral redaktor György Szondi ako titul tematického čísla časopisu Napút. Veľmi trefne. Aj týmto spôsobom vzbudzuje záujem čitateľa a vyzýva ho, aby bez predpojatia, úprimne nahliadol do problematiky slovenskej menšiny v Maďarsku. Časopis sa prihovára nie menšine, ale predovšetkým väčšinovému národu a ponúka mu možnosť zoznámiť sa s dnešným obrazom Slovákov v Maďarsku.

Iniciatíva úctyhodná! A realizácia ešte úctyhodnejšia. Vďaka autorom a redaktorom. Urobili možno aj viac, než mohli.

Veď koľko času ešte zostáva zachovať dosiahnuté hodnoty? Optimisti hovoria o posledných rokoch a pesimistom sa aj minúty zdajú príliš optimistické. Jedno je však isté. Ak sa majú kultúrne hodnoty Slovákov v Maďarsku zachovať, nestačí o tom prehovoriť v slovenčine, musí to byť zaznamenané aj v maďarskom jazyku. A preto časopis ponúka v maďarčine zlomky minulosti a opis súčasnosti, uverejňuje ukážky z výsledkov bohatej národopisnej, historickej, jazykovednej a literárno-historickej výskumnej činnosti, preklady z literárnej tvorby Slovákov v Maďarsku, rozboru tejto literatúry, reprodukuje výtvarné diela umelcov so slovenskými koreňmi...

Predostretý obraz je mozaikou vytvorenou početnými autormi. Sú medzi nimi osvedčené autority z radov maďarských Slovákov, ako napríklad Ondrej Krupa, Anna Divičanová, Zuzana Gyurkovicsová prípadne ich kolegovia z iných prostredí, akými sú Karol Wlachovský, József Kugler a Róbert Kiss Szemán. Sleduje ich celý rad mladších odborníkov a výskumníkov, literárnych tvorcov od najstaršieho Juraja Dolnozemskeho po najmladšieho Imricha Fuhla.

Úroveň všetkých príspevkov nie je rovnaká, ale práve vďaka tomu je obraz podávaný v nich pravdivejší a bližší k životnej realite.

Číslo zdobí farebná vložka, obsahujúca reprodukcie diel výtvarných umelcov H. Csarejsovej, J. Ezüsta, I. Fuhla, M. Lamiovej, P. Liptáka, O. Lukoviczkého, J. Mustu, J. Várkonyiho a M. Zsolnaiho.

Prišli sme zdeláka a vráta nám otvorili. Bývali sme v jednom dome. Všetci do týchto končín prišli zdeláka, len v inom čase. A nebolo dôležité, kto kedy prišiel, ale kto sa ako v dome správal, kto skorej vstával, kto bol v robote usilovnejší a pri stole skromnejší. Vytvorili sme spoločnú minulosť. Čo z nej prežije súčasnosť?

Anna Ištvánová